

**Pediatría**

Codi: 102935

Crèdits: 11

| Titulació        | Típus | Curs | Semestre |
|------------------|-------|------|----------|
| 2502442 Medicina | OB    | 5    | 0        |

**Professor/a de contacte**

Nom: Carlos Rodrigo Gonzalo de Liria

Correu electrònic: Carlos.Rodrigo@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

**Equip docent**

Isabel Badell Serra

Maria Soledad Angeles Gallego Melcon

Josefa Rivera Lujan

**Prerequisits**

L'estudiant ha hagut d'adquirir competències bàsiques en totes les assignatures preclíniques.

L'estudiant adquirirà el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions.

**Objectius**

Aquesta assignatura es programa en 5è curs del Grau de Medicina quan l'estudiant ja ha adquirit els coneixements bàsics sobre l'estructura i funció del cos humà, sobre les bases fisiopatològiques de la salut i malaltia i també ha conegut certs aspectes de la patologia de l'adult en els seus aspectes mèdics i quirúrgics, particularment els relacionats amb l'obstetrícia.

L'objectiu general és conèixer el desenvolupament i les necessitats nutritives, afectives i socials del nen des del naixement fins a l'edat adulta fent èmfasi en les diverses etapes evolutives diferenciades: nounat, lactant, escolar i adolescent.

Com a objectius específics es contemplen conèixer l'exploració física del nen així com la incidència de les diverses patologies, formes de presentació clínica i tractament en cada una de les etapes comentades anteriorment.

**Competències**

- Assumir el seu paper en les accions de prevenció i protecció davant malalties, lesions o accidents i manteniment i promoció de la salut, tant a nivell individual com comunitari.

- Demostrar que comprèn l'estructura i funció de l'organisme humà en situació de malaltia en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes.
- Demostrar que comprèn les manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i funció del cos humà.
- Elaborar una orientació diagnòstica i establir una estratègia d'actuació raonada, valorant els resultats de l'anamnesi i l'exploració física, així com els resultats posteriors de les exploracions complementàries indicades.
- Ensenyar i comunicar a altres col·lectius professionals els coneixements i les tècniques apreses.
- Establir una bona comunicació interpersonal que capaciti per dirigir-se amb eficiència i empatia als pacients, als familiars, acompanyants, metges i altres professionals sanitaris.
- Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com dels malalts en fase terminal.
- Indicar les tècniques i procediments bàsics de diagnosi i analitzar i interpretar els resultats per precisar millor la naturalesa dels problemes.
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Obtenir i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant, estructurada i centrada en el pacient, tenint en compte tots els grups d'edat, sexe, els factors culturals, socials i ètnics.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Realitzar un examen físic general i per sistemes, apropiat a l'edat del pacient i al sexe, de manera completa i sistemàtica i una valoració mental.
- Reconèixer els efectes del creixement, el desenvolupament i l'envelliment sobre l'individu i el seu entorn social.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

## Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar informació mèdica adequadament.
2. Distingir les manifestacions clíniques específiques de les malalties més freqüents en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
3. Ensenyar i comunicar a altres col·lectius professionals els coneixements i les tècniques apreses.
4. Explicar els procediments diagnòstics i terapèutics de les malalties més freqüents en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
5. Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
6. Identificar els aspectes preventius de les malalties més freqüents en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
7. Identificar els patrons normals de creixement i desenvolupament des del naixement a l'edat adulta.
8. Identificar els principals agents i noxes causants de malaltia en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
9. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
10. Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
11. Organitzar la nutrició i dietètica infantil.
12. Realitzar l'exploració física del nen sa en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
13. Realitzar l'exploració física i l'orientació diagnòstica de les principals malalties que afecten al nen en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
14. Realitzar la història clínica del nen sa en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
15. Realitzar la història clínica i l'orientació diagnòstica de les principals malalties que afecten al nen en cadascuna de les diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.

16. Realitzar un diagnòstic diferencial de les principals malalties que afecten al nen en cadascuna de la diverses etapes del desenvolupament: nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència.
17. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

## Continguts

Teoria (tipologia TE). Sessions programades 55 (1 h per sessió)

Mida de grup: grup de matrícula.

Desenvolupament normal i principals entitats patològiques en el nounat (prematuro i a terme), lactant, infantesa, pubertat i adolescència. Repercussió de la patologia pediàtrica en l'edat adulta.

Blocs distributius

A. Creixement i desenvolupament, Nutrició, Pediatria Social

B. Neonatologia, Metabolopaties, Genètica

C. Immunitat, Infeccions, Reumatologia

D. Digestiu, Respiratori, Cardiologia, Nefro-Urologia, Hematologia i Oncologia, Neurologia, Endocrinologia

A. Creixement i desenvolupament, Nutrició, Pediatria Social

---

1. Factors reguladors del creixement. Creixement en diverses etapes. Desenvolupament puberal

---

2. Desenvolupament psicomotor.

---

3. Necessitats nutritives durant la infantesa i adolescència

---

4. Pediatria Social: Accidents i intoxicacions. Mort sobtada.

---

5. Pediatria social Nen maltractat.

---

B. Neonatologia, Metabolopaties, Genètica

---

6. Valoració nounat (NN). Prematuritat. Retard creixement intrauterí. Post-terme. Adaptació cardio-respiratòria a la vida extrauterina

---

7. Infecció neonatal.

---

8. Obstrucció digestiva del NN. Enterocolitis necrotitzant. Malaltia de Hirschprung.

---

9. Traumatisme obstètric.

---

10. Distret respiratori neonatal.

---

11. Icterícia neonatal.

---

12. Trastorns metabòlics del NN. Fill de mare addicta a drogues.

---

13. Metabolopaties congènites

---

14. Malformacions congènites. Alteracions cromosòmiques. Consell genètic.

---

---

C. Immunitat, Infeccions, Reumatologia

---

15. Immunodeficiències congènites i adquirides

---

16. Malalties exantemàtiques. Infeccions per herpesvirus.

---

17. Infeccions per enterovirus

---

18. Infeccions por micobacteris.

---

19. Meningitis en la infància

---

20. Infeccions respiratòries.

---

21. Malalties reumàtiques.

---

22. Febre reumàtica. Vasculitis.

---

---

D. Cardiologia, Digestiu, Respiratori, Nefro-Urologia, Hematologia i Oncologia, Neurologia, Endocrinologia

---

---

23. Generalitats de les cardiopaties congènites. Buf funcional. Cardiopaties congènites sense cianosi.

---

24. Cardiopaties congènites amb cianosi.

---

25. Miocardiopaties. Endocarditis. Arrítmies. Fallada cardíaca

---

26. Trastorns nutritius. Malnutrició i mala nutrició.

---

27. Obesitat

---

28. Cèliaquia. Malaltia inflamatòria crònica intestinal en la infància.

---

29. Vòmits. Reflux gastroesofàgic. Estenosi pilòrica.

---

30. Gastroenteritis aguda. Deshidratació.

---

31. Hepatopaties agudes i cròniques. Patologia vies biliars.

---

32. Pneumopaties cròniques. Cos estrany.

---

33. Fibrosi quística.

---

34. Al·lèrgia respiratòria. Asma.

---

35. Infecció urinària. Patologia congènita ronyó i vies urinàries.

---

36. Glomerulopaties. Síndrome nefròtic.

---

37. Alteracions tubulars renals.

---

38. Insuficiència renal aguda y crònica. Síndrome hemolític-urèmic. Hipertensió arterial.

---

39. Síndrome anèmic. Causes de anèmia. Anèmia ferropènica a la infància.

---

40. Alteracions del hemograma en el nen.

---

41. Coagulopaties i alteracions de les plaquetes.

---

42. Leucèmies en la infància. Trasplantament de progenitors hemopoètics.

---

43. Limfomes. Malalties del sistema monocític-macrofàgic.

---

44. Tumors sòlids infantils.

---

45. Síndrome convulsiu.

---

46. Malformacions del Sistema nerviós central. Hipertensió endocranial.

---

47. Coma. Traumatisme crani-encefàlic.

---

48. Retard mental. Malalties neuro-degeneratives.

---

49. Malalties neuro-musculars i del sistema nerviós perifèric.

---

50. Patologia hipofisària.

---

51. Pubertat precoç. Retard puberal.

---

52. Hipoglucèmia. Diabetis.

---

53. Trastorns diferenciació sexual

---

54. Patologia tiroïdal en la infància.

---

55. Hiperplàsia suprarenal congènita. Insuficiència suprarenal. Hiperkortisolismes.

---

**Seminaris especialitzats (tipologia SESP) Sessions programades: 10 sessions de 1 hora.**

1. Retard pondo-estatural.

---

2. Alimentació en la infància

---

3. Cianosi neonatal

---

4. Infeccions estreptocòcciques i estafilocòcciques. Síndrome shock tòxic.

---

5. Dolor abdominal. Abdomen agut. Hemorràgia digestiva.

---

6. Síndrome febril agut.

---

7. Síndrome febril perllongat.

---

8. Síndrome meningi.

---

9. Insuficiència respiratòria.

---

10. Immunitzacions en pediatria

---

### Pràctiques clíniques

Pràctiques clíniques assistencials (PCA). Es realitzaran en grup de 2 alumnes. Total: 58,75 hores (3 h x 19 dies; 1,75 hores x 1 dia). Els alumnes acudirán a les instal·lacions de les sales d'hospitalització, consultes externes o gabinets d'exploració.

Sala de Hospitalització pediàtrica. Unitat de Consulta Externa pediàtrica

|   |             |
|---|-------------|
| Setmana 1:<br>Seminari introducció Pràctiques<br>0,75 hores | Aula Servei |
|---|-------------|

---

|  |                                    |
|--|------------------------------------|
| Setmana 1 (1 hora x 1 Dia + 3 hores x 4 Dies):<br>Neonatologia i Pediatria General<br>13 hores | Sala de Hospitalització pediàtrica |
|--|------------------------------------|

---

|   |   |
|---|---|
| Setmana 2 (3 hores x 5 Dies): Pediatria General<br>15 hores | Sala de Hospitalització pediàtrica.<br>Unitat de Consulta Externa<br>pediàtrica |
|---|---|

---

Sala de Hospitalització pediàtrica.

Setmana 3 (3 hores x 5 Dies): Pediatria General i Urgències  
15 hores

Unitat de Urgències pediàtriques

---

Setmana 4 (3 hores x 5 Dies):Especialitats pediàtriques  
15 hores

---

## ACTIVITATS AUTÒNOMES

Lectura comprensiva de textos i articles, estudi i realització d'esquemes, resum i assimilació conceptual dels continguts. 100 hores

Preparació de Seminaris i casos clínics. 37,5 hores

## Metodologia

Aquesta Guia descriu el marc, continguts, metodologia i normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura pel que fa al nombre i mida de grups, distribució en el calendari i dates d'exàmens, criteris específics d'avaluació i revisió d'exàmens, es concretaran a cada una de les Unitats Docents Hospitalàries (UDH), que ho explicitaran a través de les seves pàgines web i el primer dia de classe de cada assignatura, a través del professors responsables de l'assignatura a les UDH.

Pel present curs, els professors designats pels Departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDH són:

Departament responsable: Departament de Pediatria, de Obstetrícia i Ginecologia i de Medicina Preventiva

Responsable de Facultat: Antonio Carrascosa Lezcano [ancarrascosa@vhebron.net](mailto:ancarrascosa@vhebron.net)

Responsables UDH

Responsables UDHSP

Responsables UDHVH

Responsables UDGTiP

Responsables UDHPT

---

Isabel Badell  
([ibadell@santpau.cat](mailto:ibadell@santpau.cat))

Antonio Carrascosa Lezcano  
([ancarrascosa@vhebron.net](mailto:ancarrascosa@vhebron.net))

Carlos Rodrigo Gonzalo de Liria  
([crodrigo.germanstrias@gencat.cat](mailto:crodrigo.germanstrias@gencat.cat))  
Guillem Pintos Morell  
([gpintos.germanstrias@gencat.cat](mailto:gpintos.germanstrias@gencat.cat))

Josefa Rivera  
([Jrivera@tauli.cat](mailto:Jrivera@tauli.cat))

---

Metodologia docent general:

Crèdits assignatura: 11 ECTS= 275 hores

TIPUS D'ACTIVITAT

|                 | ACTIVITAT | HORES |
|-----------------|-----------|-------|
| Dirigides (45%) |           |       |

|                   |  |       |
|-------------------|--|-------|
| 20%               | Teoria (TE)  | 55    |
| 3,63%             | Seminaris especialitzats   | 10    |
| 21,36%            | Pràctiques clíniques assistencials (PCA)   | 58,75 |
| Treball autònom   |  |       |
| (50%=137,5 hores) | Lectura comprensiva de textos i articles, estudi i realització d'esquemes, resum i assimilació conceptual dels continguts. | 100   |
|                   | Preparació de Seminaris i casos clínics  | 37,5  |

## Activitats formatives

| Títol                                     | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|---|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides                          |       |      |                          |
| PRÀCTIQUES CLÍNiques ASSISTENCIALS (PCAh) | 58,75 | 2,35 |                          |
| SEMINARIS ESPECIALITZATS (SEM)            | 10    | 0,4  |                          |
| TEORIA (TE)                               | 55    | 2,2  |                          |
| Tipus: Autònomes                          |       |      |                          |
| ELABORACIÓ DE TREBALLS / ESTUDI PERSONAL  | 137,5 | 5,5  |                          |

## Avaluació

El pes relatiu de l'avaluació de pràctiques i de teòrica és 30% i 70% respectivament

1. - Avaluació de les practiques. Inclou:

- a) elaboració de la història clínica
- b) exploració física
- c) exploracions complementàries
- d) interpretació de casos clínics

El màxim d'absències permeses no justificades per poder avaluar les competències adquirides durant la docència pràctica és de 2. Qualsevol altra absència ha de ser justificada

2.- Avaluació de la teoria i seminaris. Inclou:

- a) coneixements teòrics: preguntes curtes i/o tipus test
- b) en els exàmens parcials per alliberar s'exigirà un 60% o més de la nota.

### 3.- Qualificació final

Suma ponderada de l'avaluació pràctica (30%) i la dels coneixements teòrics (70%)

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura/mòdul per mitjà de l'avaluació continuada es podran presentar a un examen de recuperació.

### 4.- Sistema de revisió d'exàmens

La revisió dels exàmens es farà de forma individual amb l'alumne en els terminis establerts.

5.- Els estudiants que no realitzin les proves d'avaluació tant teòrica com pràctica seran considerats com No avaluable exhaurint els drets a la matrícula de l'assignatura

## Activitats d'avaluació

| Títol  | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge               |
|--|-----|-------|------|--|
| Avaluacions de tipus pràctic: Avaluación clínica objectiva i estructurada  | 30% | 4,1   | 0,16 | 1, 3, 5, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17 |
| Avaluacions escrites mitjançant proves objectives: Ítems d' elecció múltiple / Proves d'assaig de preguntes restringides | 70% | 9,65  | 0,39 | 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 16               |

## Bibliografia

- - Nelson Textbook of Pediatrics. 20 ed.. Elsevier Science 2016
- Nelson Tratado de Pediatría, 20 ed. Elsevier 2016
- Nelson Essentials of Pediatrics 8th ed. 2018
- Nelson Pediatría Esencial 2018
- Cruz. Tratado de Pediatría. 11ª edición. Editorial médica panamericana 2018

### Internet

- <http://www.aeped.es/protocolos/index.htm>
- <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/omim/> (base de dades de malalties genètiques)